ECLI:LV:RIRT:2023:0420.C33506022.4.S

Lietas arhīva Nr.C-1629-23/12

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 20.aprīlī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Elīna Slišāne
rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras lietu dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "/nosaukums/" prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība "/nosaukums/" 2022.gada 14.septembrī (ar precizējumiem 24.oktobrī un 28.oktobrī) iesniedza Rīgas rajona tiesā vienkāršotās procedūras prasību pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu, kurā lūgts:

- piedzīt no atbildētāja prasītājas labā zaudējumus 146,15 *euro*;
- piedzīt no atbildētāja prasītājas labā tiesāšanās izdevumus 99,50 *euro*.

Prasībā norādīti turpmāk minētie apstākļi un argumenti.

[1.1] Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība (turpmāk – DzĪKS) "/nosaukums/" ir daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldniece. Lai veiktu ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta "b" apakšpunktā noteikto pārvaldīšanas darbību – sadzīves atkritumu izvešanu, DzĪKS "/nosaukums/" 2020.gada 17.aprīlī ar SIA "Clean R" noslēdza sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Līguma 2.6.punkts noteic, ka sadzīves atkritumu tvertnēs ir aizliegts ievietot būvgružus un citus remontdarbu un būvju nojaukšanas atkritumus, ugunsnedrošus un eksplozīvus priekšmetus, bīstamus atkritumus, šķidrus un liela izmēra atkritumus, kā arī atkritumus, kuriem atbilstoši normatīvajiem aktiem noteikta no sadzīves atkritumiem atšķirīga apsaimniekošanas kārtība. Savukārt atsevišķas fiziskas personas sadzīves konteineru stāvvietā vairākkārt novieto maisus ar būvgružiem un liela izmēra atkritumus, sadzīves elektronikas fragmentus, tādējādi pārkāpjot Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 "Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā" 6.6.punktu.

[1.2] Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta ceturtā daļa uzliek par pienākumu pārvaldniekam prettiesiski novietotos atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājam, līdz ar to prasītāja izmestos atkritumus nodeva specializētam atkritumu apsaimniekotājam SIA "/nosaukums A/". Atkritumu nodošana notika par maksu un SIA "/nosaukums A/" samaksātās summas atzīstamas par DzĪKS "/nosaukums/" zaudējumiem.

[1.3] Atkritumu radītāja noskaidrošanai DzĪKS "/nosaukums/" uzstādīja videonovērošanas sistēmas pie sadzīves atkritumu savākšanas vietām, abonēja interneta pieslēgumu, norīkoja darbiniekus virsstundu darbā interneta ierakstu kontrolei, pierādījumu fiksēšanai, dokumentu sagatavošanai. Arī šīs izmaksas atzīstamas par DzĪKS "/nosaukums/" zaudējumiem, kuri atbildētājam jāatlīdzina.

[1.4] Attiecībā uz atkritumu radītāju /pers. A/ iepriekšminētais attiecināms sekojoši.

[1.4.1] DzĪKS "/nosaukums/" 2022.gada 20.aprīlī nosūtīja Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldei iesniegumu par to, ka /datums/persona no automašīnas *VW GOLF*, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, izmeta /adrese/, sadzīves konteineru stāvlaukumā divus maisus ar būvgružiem un citus neidentificētus atkritumus, kurus sadzīves atkritumu konteineros ievietot aizliegts. Rīgas pašvaldības policija 2022.gada 25.aprīlī pieņēma lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, atzīstot DzĪKS "/nosaukums/" par cietušo. Savukārt 2022.gada 5.jūlijā Rīgas domes Administratīvā komisija pieņēma lēmumu par soda piemērošanu, ar kuru /pers. A/ par nešķirotu sadzīves un citu atkritumu izmešanu 2022.gada 20.aprīlī tam neparedzētā vietā (par kuru viņam nav noslēgts līgums ar atkritumu apsaimniekotāju) – /adrese/, tika administratīvi sodīts. Līdz ar minēto, ir noskaidrots atkritumu radītājs un fakts, ka viņa darbība ir bijusi prettiesiska. Attiecīgi /pers. A/ ir pienākums atlīdzināt DzĪKS "/nosaukums/" visus zaudējumus.

[1.4.2] DzĪKS "/nosaukums/" 2022.gada 31.maijā nosūtīja Rīgas pašvaldības policijai iesniegumu par to, ka 2022.gada 28.maijā persona no automašīnas *VW GOLF*, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, izmeta daudzdzīvokļu mājas /adrese/, sadzīves atkritumu konteineru stāvlaukumā maisu ar būvgružiem un citus neidentificētus atkritumus. Rīgas pašvaldības policija 2022.gada 26.augustā uzsāka administratīvā pārkāpuma procesu, atzīstot DzĪKS "/nosaukums/" par cietušo. Savukārt ar 2022.gada 27.septembra lēmumu "Par soda piemērošanu" /pers. A/ ir administratīvi sodīts par atkritumu izmešanu tam neparedzētā vietā /adrese/, proti, vietā, kas saskaņā ar noslēgto līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju nav paredzēts konkrētās personas apkalpošanai.

[1.5] Prasība pamatota ar Civillikuma 1770.-1773., 1775., 1778., 1779., 1784.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta "b" apakšpunktu, Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta ceturto daļu, Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 "Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā" 6.6.punktu.

[2] Atbildētājs sniedzis rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību neatzīst turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[2.1] Netiek apstrīdēts fakts, ka ar Rīgas domes Administratīvā komisijas 2022.gada 5.jūlija lēmumu atbildētājs ir sodīts par to, ka pārkāpa Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta pirmo daļu, jo 2022.gada 20.aprīlī izmeta sadzīves atkritumus konteinerā /adrese/, kurš nodots lietošanā trešajai personai. Tanī pat laikā lietā nav pierādīts prasītājas apgalvojums, ka /adrese/, sadzīves konteineru stāvlaukumā tika izmeti divi maisi ar būvgružiem un citiem neidentificētiem atkritumiem.

[2.2] Atkritumi /adrese/, tika izmesti /datums/, no video ieraksta redzams, ka sadzīves atkritumu konteinerā tiek iemesti divi papīra maisi. Savukārt no SIA "/nosaukums A/" rēķina izriet, ka būvgruži ir izvesti /datums/, to apjoms norādīts 2 m^3. Nav zināms, kas notika ar atkritumiem līdz to izvešanai 14.jūlijā un kā divu (nepilnu) papīra maisu apjoms var sastādīt 2 m^3.

[2.3] SIA "/nosaukums B/" interneta pieslēguma abonēšana visu 2022.gada aprīļa mēnesi nav attiecināma uz atkritumu apsaimniekošanas izmaksām Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta ceturtās daļas izpratnē. Prasītājas kārtējā mēneša interneta pieslēguma rēķina apmaksa nav

cēloniskā sakarā ar atbildētāja darbību (izmestajiem sadzīves atkritumiem).

[2.4] Lietā nav pierādījumu, izņemot prasītājas /datums/rīkojumu Nr./numurs/ par virsstundas izmaksu un prasītājas sagatavoto 2022.gada 2.maija virsstundu aprēķinu, kas apstiprinātu faktu, ka šādas summas darbiniekiem ir izmaksātas. Turklāt virsstundu aprēķins ir sastādīts 2022.gada 2.maijā, bet rīkojums izdots 2022.gada 7.jūlijā.

[2.5] Zaudējumu aprēķinā iekļauta arī pozīcija pasta izdevumi, taču prasības pieteikumā nav norādīts kā minētie zaudējumi ir attiecināmi uz atbildētāju, un kāds tiem ir cēloniskais sakars ar izmestajiem sadzīves atkritumiem.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji, turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] Lietā konstatēts, ka ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2022.gada 5.jūlija lēmumu Nr./numurs/ "Par soda piemērošanu" /pers. A/ ir administratīvi sodīts par atkritumu izmešanu konteinerā /adrese/, kurš ir nodots lietošanā trešajai personai.

Tāpat lietā konstatēts, ka ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2022.gada 27.septembra lēmumu Nr./numurs/ "Par soda piemērošanu" /pers. A/ ir administratīvi sodīts par atkritumu izmešanu tam neparedzētā vietā – atkritumu konteinerā /adrese/, kas saskaņā ar noslēgto līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju nav paredzēts konkrētās personas apkalpošanai.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus, kas tai radušies saistībā ar atkritumu izvešanu, proti, 20 *euro* par 0,5 m^3 būvgružu izvešanu no /adrese/, un 9,61 *euro* par 0,5 m^3 sadzīves atkritumu izvešanu no /adrese/.

[3.2] Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta ceturtā daļa noteic, ka zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek prettiesiski novietoti sadzīves, bīstamie un ražošanas atkritumi tam neparedzētā vietā, nodod tos atkritumu apsaimniekotājam, kurš ir saņēmis atļauju attiecīgo atkritumu apsaimniekošanai, sedz šo atkritumu apsaimniekošanas izmaksas un ir tiesīgs prasīt zaudējumu atlīdzību no šo atkritumu radītāja. Ja attiecīgo atkritumu radītājs ir noskaidrots, atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz šis attiecīgo atkritumu radītājs.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pamatums. Civillikuma 1775.pantā noteikts, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, savukārt Civillikuma 1779.pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību un atlīdzības pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars (sk. *Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. Otrais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2018, 210.lpp.*). Minētie priekšnosacījumi, prasot zaudējumu atlīdzināšanu tiesā, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta nosacījumiem ir jānorāda un jāpierāda tai personai, kura lūdz atlīdzināt zaudējumus.

Ar lietas materiāliem pievienotajiem Rīgas domes Administratīvās komisijas lēmumiem un videoierakstiem apstiprinās atkritumu izmešanas fakts /adrese/, un /adrese/, ko, cita starpā, atzīst arī atbildētājs. Starp pusēm ir strīds par to, vai atbildētājs daudzdzīvokļu mājas /adrese/, sadzīves konteineru stāvlaukumā izmeta divus maisus ar būvgružiem un citus neidentificētus atkritumus vai vienkārši sadzīves atkritumus. Tāpat atbildētājs norāda, ka no prasības nav saprotams un prasībā nav pamatots kā prasītāja ir noteikusi (aprēķinājusi) izmesto atkritumu apjomu, proti, katrā gadījumā 0,5 m^3.

Tiesa, noskatoties lietas materiāliem pievienotos videoierakstus, konstatē, ka atbildētājs atkritumu konteinerā /adrese/, izmeta divus papīra maisus ar atkritumiem, savukārt atkritumu konteinerā /adrese/ – vienu papīra maisu ar atkritumiem. Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcas interneta versijā (http://www.tezaurs.lv/mlvv) norādīts, ka būvgruži ir būvēšanas procesā radušies būvmateriālu atkritumi. Kā redzams no videoierakstiem, tad abos gadījumos atbildētāja izmestie atkritumi bija ievietoti papīra maisos. Tiesas ieskatā, būvgružus atbilstoši to definīcijai nebūtu iespējams ievietot papīra maisos, tādējādi pamatots ir atbildētāja arguments, ka atkritumu konteinerā /adrese/, tāpat kā atkritumu konteinerā /adrese/, viņš izmeta sadzīves atkritumus.

Rezumējot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 78,92 *euro*, kas ir izdevumi par /adrese/, izmesto atkritumu izvešanu, virsstundu apmaksu, interneta straumēšanu un pasta pakalpojumiem, piedziņu ir noraidāma, jo lietā neapstiprinās atbildētāja prettiesiska rīcība, izmetot /adrese/, divus maisus ar būvgružiem.

[3.3] Prasītājas tiesības prasīt atlīdzināt izdevumus, kas saistīti ar atbildētāja izmesto atkritumu izvešanu no /adrese/, izriet no iepriekš norādītās Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta ceturtās daļas un apstākļa, ka atkritumu izvešanas pakalpojuma organizēšana ietilpst tās kā daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekotāja obligāti veicamajās pārvaldīšanas darbībās (sk. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta "b" apakšpunktu).

Tiesa atzīst, ka ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2022.gada 27.septembra lēmumu Nr./numurs/, kurā konstatēts, ka atbildētājs /pers. A/ 2022.gada 28.maijā izmeta atkritumus tam neparedzētā vietā – atkritumu konteinerā /adrese/, kas saskaņā ar noslēgto līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju nav paredzēts konkrētās personas apkalpošanai, tādējādi pārkāpjot Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta pirmo daļu, kā arī Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 "Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā" 6.6.punktu, ir pierādīts, ka prasītājai ir nodarīti zaudējumi 9,61 *euro*, kas ir izmaksas par atbildētāja atstāto atkritumu izvešanu. No videoieraksta secināms, ka prasītāja pamatoti noteikusi izmesto atkritumu apjomu 0,5 m^3. Ar prasības pieteikumam pievienoto SIA "Clean R" 2022. gada 31.maija rēķinu Nr.CL1229130 apstiprinās, ka cena par 1 m^2 sadzīves atkritumu izvešanu ir 19,21 *euro*, attiecīgi par 0,5 m^3 sadzīves atkritumu izvešanu maksājami 9,61 *euro*.

Lietā konstatēts, ka atbildētājs pienākumu atlīdzināt DzĪKS "/nosaukums/" zaudējumus, kas saistīti ar izmesto atkritumu izvešanu no /adrese/, nav izpildījis, jo nav iesniedzis tiesai pierādījumus, kas apstiprina samaksas veikšanu, kā to nosaka Civillikuma 1838.pants. Tādējādi tiesa atzīst, ka, pamatojoties uz Civillikuma 1779.panta noteikumiem, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami zaudējumi 9,61 *euro*.

[3.4] Tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 56,42 *euro*, kas ir izdevumi par darbinieku virsstundu darba apmaksu, ir noraidāma, pamatojoties uz Civillikuma 1776.pantu, kura pirmā un trešā daļa noteic cietušā pienākumu zaudējumu novēršanai veikt tādus pasākumus, kas attiecīgajos apstākļos ir saprātīgi, un tiesības prasīt to zaudējumu atlīdzību, no kuriem tam nav bijis iespējams izvairīties, veicot šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus.

Tiesas ieskatā, nav atzīstama par saprātīgu tāda prasītājas rīcība, ar kuru tiek palielināts zaudējuma apmērs, nosakot darbiniekiem virsstundu darbu, lai veiktu nekavējošu video materiāla apstrādi un sagatavotu dokumentus iesniegšanai policijā. Tāpat no lietas materiāliem pievienotā SIA "Clean R" 2022.gada 31.maija rēķina par atkritumu izvešanu redzams, ka pakalpojumu sniedzējs atkritumus ir izvedis no astoņiem objektiem, līdz ar ko secināms, ka prasītāja ir pasūtījusi pakalpojumu sniedzējam atkritumu izvešanu viena līguma ietvaros. Izskatāmajā lietā tiesa nesaskata racionālu skaidrojumu, kamdēļ prasītājas darbiniekiem būtu jāstrādā virsstundu darbs, lai sastādītu līgumu par atkritumu izvešanu, ja līgumu slēgšana ar pakalpojumu slēdzējiem, tai skaitā, atkritumu izvešanu ir DzĪKS "/nosaukums/" ikdienas darbs.

Tāpat noraidāma ir prasība daļā par interneta straumēšanas izdevumu 1,20 *euro* piedziņu, jo minētie izdevumi prasītājai radušies nevis atbildētāja prettiesiskas rīcības rezultātā, bet pamatojoties uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu nodrošināt video novērošanu dzīvojamai mājai piegulošā teritorijā.

[3.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2022.gada 11.janvāra noteikumu Nr.20 „Ar lietas izskatīšanu

saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 4. un 5.punktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 70 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 44.panta pirmo, otro un ceturto daļu no atbildētāja prasītājas labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – izdevumi, kas saistīti ar atbildētāja deklarētās dzīvesvietas noskaidrošanu, 19,50 *euro* un ar lietas vešanu saistītie izdevumi – izdevumi advokāta palīdzības samaksai, 1,44 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[3.6] Atbilstoši Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021.gada 15.decembra lēmumam par Civilprocesa likuma 195.panta piemērošanas aspektiem, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas.

[3.7] Tiesa atzīst, ka lietā nav pamata piedzīt no prasītājas atbildētāja labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus – izdevumus advokāta palīdzības samaksai, jo tiesu praksē atzīts, ka tikai orderis, kas izsniegts advokātam vai advokāta palīgam un atrodas lietā, ir priekšnoteikums prasīt atlīdzināt izdevumus par advokāta sniegto juridisko palīdzību.

Atbildētājs lietā iesniedzis zvērināta advokāta Edgara Štāla 2022.gada 17.oktobra rēķinu Nr.17/10/2022-1, taču orderis lietas materiāliem nav pievienots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 44.panta pirmo, otro un ceturto daļu, 96., 97., 193., 194., 195., 204.1, 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "/nosaukums/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labā zaudējumus 9,61 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus – izdevumus, kas saistīti ar atbildētāja deklarētās dzīvesvietas noskaidrošanu, 19,50 *euro* un ar lietas vešanu saistītos izdevumus – izdevumus advokāta palīdzības samaksai, 1,44 *euro*, kopā 30,55 *euro*.

Samaksa veicama dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "/nosaukums/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā AS „SEB banka", konta Nr./konta numurs/.

Atzīt dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "/nosaukums/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, t.i., 30,55 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu 135,34 *euro* piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 70 *euro*.

Valsts nodeva maksājama, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķis: dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: dati lietas identificēšanai (lietas dalībnieka vārds, uzvārds, lietas numurs).

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2023.gada 22.maijā.

Tiesnese E.Slišāne

Šis dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.